

Giovanni Battista Pergolesi (1710-1736). Należał do czołowych kompozytorów włoskiej opery komicznej pierwszej połowy XVIII wieku. Urodzony w rodzinie szewców, szybko zapadł na zdrowiu. Przez całe życie chorował na gruźlicę, miał również problemy z chodzeniem. Niedostatki zdrowotne rekompensowały jednak niecodzienne uzdolnienia muzyczne, które umożliwiły mu samodzielne utrzymywanie się w Neapolu podczas studiów w tamtejszym konserwatorium.

Zaraz po ukończeniu szkoły w 1731 roku Pergolesi skomponował swoją pierwszą operę, *La conversione e morte di San Guglielmo*

. Dzieło spotkało się wprawdzie tylko z częściowym sukcesem, jednak na tyle dużym, by Pergolesim zainteresował się książę Neapolu, Fernando Colonna Stigliano, który zatrudnił młodego kompozytora na swoim dworze jako *maestro di capella*

. Trzęsienie ziemi, które dotknęło Neapol w 1732 roku, i związana z tym prośba arcybiskupa o skomponowanie przez Pergolesiego mszy pokutnej zaowocowało serią kompozycji religijnych na głosy solowe, chór i orkiestrę z głównym utworem –

Stabat Mater

powstałym w 1736 roku. Choć w świecie operowym nie dorobił się Pergolesi pełnego uznania i ponadczasowej sławy – podczas premiery opery

L'Olimpiade

w 1725 roku ponoć jeden ze słuchaczy rzucił w Pergolesiego pomarańczą – tak w muzyce

kościelnej odniósł niezaprzeczalny sukces. Zmarł w marcu 1736 roku na gruźlicę. Pochowany został w kaplicy katedry Puzzuoli.

Stabat Mater jest ostatnim kompletnym utworem Pergolesiego. Wizerunek Matki Boskiej płaczącej pod krzyżem zainspirował kompozytora do poszukiwań nowych środków muzycznej ekspresji, których doświadczyć możemy podczas słuchania zwłaszcza VI części utworu, *Vidit suum*

, sugestywnie oddającej przedśmiertne westchnienia Jezusa na krzyżu. Kompozytor włożył mnóstwo wysiłku w przygotowanie tego dzieła, pamiętając, że zamawiający utwór książę Maddaloni był znawcą dotychczasowego stylu muzyki Alessandro Scarlattiego. Tuż po ukończeniu partytury kompozytora zdjęła gorączka wywołana nawrotem choroby, która w niedługim czasie stała się bezpośrednią przyczyną jego śmierci. Jednym z powodów ogromnej popularności

Stabat Mater

zwłaszcza w drugiej połowie XVIII wieku jest sposób traktowania przez Pergolesiego harmonii. Podczas gdy większość jego współczesnych wędrowało w swoich kompozycjach od akordu do akordu, Pergolesi zasłynął stosowaniem opóźnień i spowalnianiem oczekiwanego przez słuchacza rozwiązania akordów. Innym czynnikiem jest styl jego kompozycji, określony z czasem mianem „galant”, dla którego melodyjność i gracia stanowiły główne determinanty kształtu kompozycji.

Za: <http://www.rmflclassic.pl/mistrzowska-kolekcja/plyta> ,Giovanni-Battista-Pergolesi,29.html